

ORGANIZACIJA RADA STUDIJSKE ČITAONICE GISKO ZA VRIJEME PANDEMIJE UZROKOVANE SARS-CoV-2 VIRUSOM

Tanja Hercog

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
thercog@gskos.hr

Andrea Sudarević

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
andreas@gskos.hr

Broj
bibliografske
jedinice

380

Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske 19. ožujka 2020. godine, zbog velike zaraznosti novog virusa SARS-CoV-2, donio je odluku o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja. Ova odluka odrazila se i na rad Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, pa tako i Studijske čitaonice. Sukladno preporukama, djelatnici Studijske čitaonice obavljali su radne obveze od kuće i započeli sa stvaranjem uvjeta za obavljanje pojedinih usluga u mrežnom okruženju. Tijekom ovoga perioda pružane su informacijsko-referalne usluge u sklopu mrežno dostupne usluge „Referati, seminari, diplomski radovi, ...“ te se vršila redakcija poveznica mrežno dostupne građe u Arhivi odgovorenih pitanja, obavljali su se poslovi vezani uz digitalizaciju zavičajne građe, pripremali materijali za e-izložbe i slično. Na mrežnim stranicama GISKO-a u rubrici E-izvori otvorena je nova podrubrika Virtualna referentna zbirka, te pripremljeni video materijali vezani uz primjenu autorskog prava u knjižnicama, otvoreni pristup informacijama i plagijarizam za podrubriku E-poduka.

Nakon ukinute zabrane rada svim uslužnim djelatnostima, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek je ponovno započela s radom 27. travnja 2020. godine. Tada su za korisnike otvoreni Posudbeni odjel za odrasle i Odjel za rad s djecom i mladima u Gornjem gradu, a ogranci i čitaonice (Studijska čitaonica, American Corner, Austrijska čitaonica i čitaonica dnevnog tiska) su ostale zatvorene prema preporukama stožera.



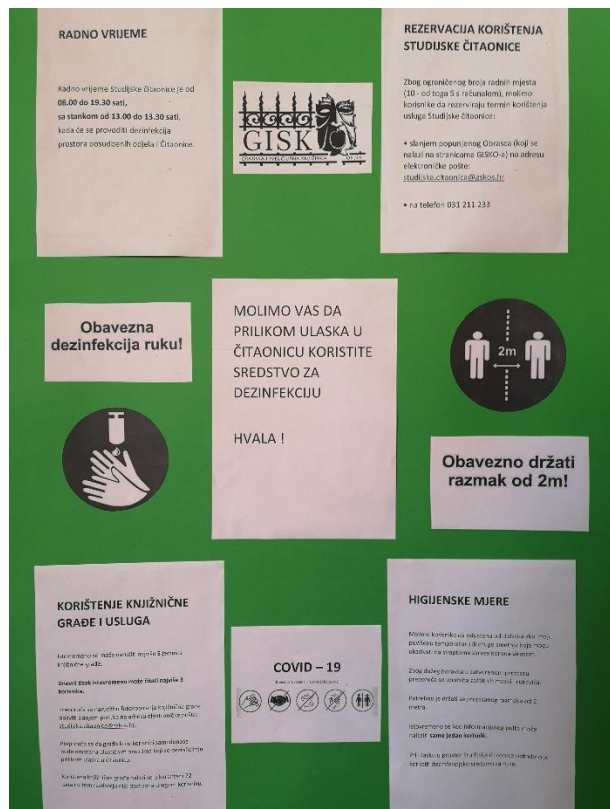
Zaposlenici Studijske čitaonice su za to vrijeme radili u dvije smjene, između kojih je bila pauza za dezinfekciju prostora, kako bi se smanjio broj susreta i kontakata. Obavljani su svi tekući i periodični poslovi (pregledavanje i ulaganje nove građe, preslagivanje i uvezivanje starih i novih novina – dnevnog tiska, premještanje građe s jedne na drugu lokaciju radi povećanja slobodnog prostora i tako dalje). Osim toga, knjižničari su i dalje bili na raspolaganju svojim korisnicima, nudeći im usluge fotokopiranja (fotokopije su se preuzimale na Posudbenom odjelu za odrasle), skeniranja, te pripremom literature u sklopu usluge „Referati, seminari, diplomski radovi,...“.

Čitaonice su za korisnike otvorene 25. svibnja 2020. godine uz posebne upute koje je knjižnica dobila od strane Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, koje su izrađene u skladu s preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Prije samog otvaranja čitaonica za korisnike, bilo je potrebno pripremiti i opskrbiti čitaonice za rad prema izdanim smjernicama. Knjižnice su morale utvrditi maksimalan broj istovremenih korisnika u čitaonici s obzirom na kvadraturu i broj mjesta za rad. Prema uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u zatvorenim prostorijama smije boraviti 15 osoba na 100m², sa međusobnom fizičkom distancom od 2m u svim smjerovima. Studijska čitaonica GSKO je prema navedenim uputama utvrdila da može primiti maksimalno 10 korisnika istovremeno.



Prema tome su organizirane radne jedinice i međusobno razdvojene. U Čitaonici je tako osigurano 5 radnih mjesta sa računalom, te 5 radnih mjesta koja podrazumijevaju samo radni stol. Na pult ispred knjižničnih djelatnika su postavljene zaštitne pregrade od pleksiglasa koje odvajaju djelatnike od korisnika, a na ulazu u čitaonice su postavljeni raspršivači s dezinfekcijskim sredstvom i jasno istaknutoj obavijesti o obvezi dezinfekcije ruku. Osim toga, svaki je dan unutar radnog vremena postojala pauza za dezinfekciju prostora u trajanju od pola sata, uz cjelodnevno, redovito prozračivanje prostorija. Na početku, zaštitne maske koje prekrivaju nos i usta nisu bile obavezne, već samo preporuka za njihovo nošenje, kao i zaštitne rukavice. Korisnici koji su planirali dolazak u Knjižnicu morali su voditi računa o svom zdravstvenom stanju, te odustati od dolaska ukoliko imaju povišenu temperaturu ili neke druge simptome koji mogu upućivati na zarazu. Prije dolaska bilo je potrebno rezervirati svoj termin i građu, putem obrasca koji je napravljen pomoću „Google dokumenti“ alata, te postavljen na mrežnu stranicu GISKO-a. Osim toga, termin se mogao rezervirati i putem telefona. Sve ove, ali i ostale upute, osim na mrežnoj stranici, postavljene su i na samom ulazu u Čitaonicu. Korisnik je mogao rezervirati i koristiti najviše

5 jedinica knjižnične građe, koja je nakon razduživanja pohranjivana u prethodno pripremljenu sobu za karantenu građe. Nakon 72 sata karantene, građa se mogla ponovno vratiti na policu i biti dostupna za korištenje. Prema dobivenim smjernicama, dnevni tisak nije morao u karantenu, a s obzirom na veličinu prostora, u Čitaonici dnevnih novina istovremeno je moglo biti maksimalno 3 korisnika.



Upute i preporuke su se mijenjale, pa je Čitaonica prilagođavala svoj rad s obzirom na epidemiološku situaciju prateći upute Stožera za civilnu zaštitu. Tako su u jednom trenutku maske za lice postale obavezne u svim zatvorenim prostorijama, kao i mjerenje temperature prilikom ulaska u prostor, koja za boravak nije smjela prelaziti 37,2 stupnja celzijusa. Knjige više nisu morale u karantenu, dok su propisani razmak i maske postala nova svakodnevnica.



U tim nesvakidašnjim prilikama Knjižnica je nastojala svoj rad prilagoditi situaciji kako bi korisnicima omogućila da i dalje neometano koriste usluge koje ona nudi. Također, stavljeni pred izazov i potaknuti situacijom djelatnici su započeli sa razvijanjem usluga koje se nalaze i koriste u digitalnom okruženju, kako bi u slučaju ponovnog zatvaranja Knjižnica svojim korisnicima mogla ponuditi što više sadržaja.